

Credyd Pensiwn

A wyf yn gymwys a faint y gallwn ei gael?

Awst 2011

Rhan o'r Adran Gwaith a Phensiynau

Cynnwys

Beth yw Credyd Pensiwn?	Tudalen 3
Pryd y gallaf wneud cais am Gredyd Pensiwn? ..	Tudalen 4
A allaf wneud cais os wyf wedi dod i Brydain Fawr o dramor?	Tudalen 4
Credyd Pensiwn i gyplau	Tudalen 5
Faint allwn i ei gael	Tudalen 6
Sut rydych yn gweithio allan faint y byddaf yn ei gael?	Tudalen 8
Sut rydw i'n trefnu Taliad Uniongyrchol?	Tudalen 16
Sut rydw i'n gwneud cais am Gredyd Pensiwn? ...	Tudalen 16
Sut rydw i'n gwneud cais am Gredyd Pensiwn? ...	Tudalen 17
Ble gallaf gael rhagor o wybodaeth?	Tudalen 19

Beth yw Credyd Pensiwn?

Taliad di-dreth i'r bobl hynny sydd wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso ac sy'n byw ym Mhrydain Fawr (Cymru, Lloegr a'r Alban) yw Credyd Pensiwn. Efallai y gallwch gael Credyd Pensiwn p'un a ydych wedi talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol ai peidio.

Yn raddol mae'r oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn yn codi i 65 ochr yn ochr â'r cynnydd yn oedran Pensiwn y Wladwriaeth i ferched. I gael gwybod pryd y gallwch gael Credyd Pensiwn, gweler y tablau ar dudalennau 21 a 22 neu ewch i'n gwefan yn **www.direct.gov.uk/credydpensiwn**

Bydd yr oedran Pensiwn y Wladwriaeth yn mynd i fyny i ddynion a merched yn y dyfodol. Mae'r Llywodraeth yn bwriadu cynyddu'r oedran Pensiwn y Wladwriaeth i 66 erbyn 2020. Os bydd hyn yn digwydd, bydd oedran Pensiwn y Wladwriaeth merched yn cynyddu'n gyflymach, yn codi i 65 rhwng Ebrill 2016 a Thachwedd 2018.

Mae'r newidiadau i oedran Pensiwn y Wladwriaeth yn debygol o effeithio'r oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn.

Mae dwy ran i'r Credyd Pensiwn – Credyd Gwarantedig a Chredyd Cynilion.

- 1 Gellir talu **Credyd Gwarantedig** i chi os ydych wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso (gweler uchod). Mae'n ychwanegu at eich incwm wythnosol hyd at isafswm gwarantedig.
- 2 Mae **Credyd Cynilion** i'r bobl hynny sydd wedi cynilo rhywfaint o arian ar gyfer eu hymddeoliad. Efallai y gallwch ei gael os ydych yn 65 oed neu'n hŷn.

Efallai y gallwch gael Credyd Cynilion yn ogystal â Chredyd Gwarantedig.

Pryd y gallaf wneud cais am Gredyd Pensiwn?

Y cynharaf y gallwch wneud cais yw pedwar mis cyn y byddwch yn cyrraedd eich oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn. Efallai y gallwch wneud cais ar unrhyw adeg ar ôl hynny, ond mae'n werth gwneud cyn gynted â phosibl. Cofiwch ni allwch gael Credyd Pensiwn cyn i chi gyrraedd eich oedran cymhwyso. Gallwn ddechrau eich Credyd Pensiwn o ddyddiad hyd at dri mis cyn i chi wneud cais, os oedd hawl gennych i'w gael yn ystod yr amser hwnnw. Ni allwn ôl-ddyddio Credyd Pensiwn am fwy na thri mis.

Ni chefais Gredyd Pensiwn pan wnes i gais amdano o'r blaen. A allaf wneud cais eto?

Gallwch. Efallai bod eich amgylchiadau wedi newid neu efallai bod cyfraddau budd-daliadau wedi mynd i fyny, felly efallai y gallwch ei gael nawr.

Os credwch y gallech fod yn gymwys, gwnewch gais ar unwaith. Gallwch wneud cais am Gredyd Pensiwn drwy ffonio **0800 99 1234**.

Pan fyddwch yn gwneud cais am Gredyd Pensiwn, gallwn hefyd eich helpu i wneud cais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor ar yr un pryd. Gellir ôl-ddyddio eich cais o ddyddiad hyd at dri mis cyn i chi wneud cais os oeddech yn gymwys am y cyfnod hwnnw.

Dim ond ag un person y bydd yn rhaid i chi siarad â a dim ond unwaith y bydd angen i chi roi eich manylion. Y ffordd hawsaf o wneud cais am Gredyd Pensiwn yw dros y ffôn. Gweler tudalen 17 am fanylion am sut i wneud cais.

A allaf wneud cais os wyf wedi dod i Brydain Fawr o dramor?

Pan fyddwch yn gwneud cais, rhaid i chi fod yn byw ym Mhrydain Fawr. Os ydych wedi ymgartrefu yma o dramor, mae hynny'n cyfrif fel byw yma. Ni allwch fod yn 'destun i reolaeth mewnfudo' ac mae'n rhaid i chi basio'r 'prawf preswylfan'. Mae rhai eithriadau i'r rheolau hyn. Os ydych yn ansicr am unrhyw beth, gofynnwch i ni.

A allaf fynd dramor a pharhau i gael fy Nghredyd Pensiwn?

Efallai y byddwn yn talu Credyd Pensiwn am hyd at 13 wythnos tra eich bod dramor dros dro. Os byddwch yn mynd dramor i gael triniaeth feddygol o dan y GIG, efallai y gallwn barhau i dalu Credyd Pensiwn cyhyd ag y byddwch yn cael triniaeth feddygol. Fodd bynnag, dylech ddweud wrthym os ewch dramor am unrhyw reswm o gwbl. Dylech hefyd ddweud wrthym os ewch i Ogledd Iwerddon, Ynys Manaw neu Ynysoedd y Sianel.

A allaf gael Credyd Pensiwn os byddaf yn byw mewn cartref gofal?

Gallwch, os byddwch yn gwneud cais a bod gennych hawl iddo.

Beth os byddaf yn yr ysbyty?

Efallai y gallwch barhau i gael Credyd Pensiwn os ydych yn yr ysbyty.

Credyd Pensiwn i gyplau

Byddwn yn eich trin fel cwpl os ydych yn byw gyda'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil, neu os ydych yn byw gyda rhywun fel pe baent yn ŵr, gwraig neu'n bartner sifil i chi. Rydym yn galw'r person arall hwn yn bartner i chi.

Os oes gennych bartner, bydd y swm a gewch yn dibynnu ar eich incwm a'ch cyfalaf (cynilion a buddsoddiadau) chi a'ch partner ar y cyd.

Os mai dim ond un ohonoch sydd wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso (gweler tudalennau 21 a 22), efallai y gallwch gael Credyd Pensiwn o hyd. Mae'n rhaid i'r person sydd wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso wneud y cais.

Os ydych chi a'ch partner wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso, gall y naill neu'r llall ohonoch wneud cais. Fodd bynnag, dim ond un ohonoch all gael Credyd Pensiwn ar unrhyw adeg benodol dros y ddau ohonoch. Gallwn eich helpu ill dau i benderfynu pwy ddylai wneud cais.

Mae'r oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn yn mynd i fyny i 65 ochr yn ochr â'r cynnydd yn oedran Pensiwn y Wladwriaeth i ferched. Mae unrhyw newidiadau yn y dyfodol i oedran Pensiwn y Wladwriaeth hefyd yn debygol o effeithio'r oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn. Gweler tudalen 3 am ragor o wybodaeth. I gael gwybod pryd y gallwch gael Credyd Pensiwn, gweler y tablau ar dudalennau 21 a 22 neu ewch i'n gwefan yn

www.direct.gov.uk/credydpensiwn

Faint allwn ni ei gael?

Mae swm y Credyd Pensiwn a gewch yn dibynnu ar faint o arian sydd gennych yn dod i mewn bob wythnos, a faint rydych wedi'i gynilo neu ei fuddsoddi.

Os oes gennych bartner, byddwn yn ychwanegu eich incwm a'ch cyfalaf chi at incwm a chyfalaf eich partner wrth weithio allan eich Credyd Pensiwn.

Y Credyd Gwarantedig

Mae'r Credyd Gwarantedig yn gweithio drwy ychwanegu at eich incwm wythnosol i'r symiau isod. Mae hyn yn golygu os ydych chi neu'ch partner wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso, mae'n debygol y cewch Credyd Gwarantedig os bydd yr arian sydd gennych yn dod i mewn yn llai na:

- £137.35 yr wythnos os ydych yn sengl, neu
- £209.70 os oes gennych bartner.

Gall y symiau hyn fod yn uwch:

- os oes gennych chi neu'ch partner (neu'r ddau ohonoch) anabledd difrifol
- os ydych chi neu'ch partner (neu'r ddau ohonoch) yn gofalu am berson sydd ag anabledd difrifol, neu
- os oes gennych gostau tai penodol, fel taliadau llog morgais.

Y Credyd Cynilion

Efallai byddwch yn cael y Credyd Cynilo os ydych chi neu'ch partner yn 65 oed neu drosodd a'ch bod wedi cynilo rhywfaint o arian tuag at eich ymddeoliad, er enghraifft mewn pensiwn preifat neu fel arian sydd gennych mewn cyfrif cynilo neu fuddsoddiadau. Gallech gael hyd at:

- £20.52 yr wythnos os ydych yn sengl, neu
- £27.09 yr wythnos os oes gennych bartner.

Efallai gallwch gael Credyd Cynilion yn ogystal a Chredyd Gwarantedig.

Efallai y gallwch ddal i gael Credyd Cynilion, hyd yn oed os yw'r arian sydd gennych yn dod i mewn hyd at tua:

- £188 yr wythnos os ydych yn sengl, neu
- £277 yr wythnos os oes gennych bartner.

Gall y symiau hyn fod yn uwch:

- os oes gennych chi neu'ch partner (neu'r ddau ohonoch) anabledd difrifol
- os ydych chi neu'ch partner (neu'r ddau ohonoch) yn gofalu am berson sydd ag anabledd difrifol, neu
- os oes gennych gostau tai penodol, fel taliadau llog morgais.

Gallech hyd yn oed gael Credyd Pensiwn:

- os ydych yn byw gyda'ch teulu sydd wedi tyfu i fyny
- os ydych yn berchen ar eich cartref eich hun, neu
- os ydych yn cael arian gan ffrindiau, teulu neu elusennau.

Sut rydych yn gweithio allan faint y byddaf yn ei gael?

Yn gyntaf, byddwn yn ychwanegu eich holl incwm wythnosol ar ôl treth, fel:

- pensiynau (gan gynnwys Pensiwn y Wladwriaeth, pensiwn gwaith neu bensiwn personol, taliadau o'r Cynllun Cymorth Ariannol neu daliadau o'r Gronfa Diogelu Pensiynau)
- rhai budd-daliadau, ac
- enillion o swydd.

Nid ydym yn cyfrif rhai mathau o incwm. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Lwfans Gweini
- Lwfans Byw i'r Anabl
- Budd-dal Tai, a
- Budd-dal Treth Cyngor.

Yna byddwn yn ychwanegu unrhyw gynilion (a buddsoddiadau) sydd gennych, gan gynnwys:

- arian mewn cyfrif banc, cymdeithas adeiladu neu gyfrif swyddfa'r post
- cynilion a gedwir gartref
- Tystysgrifau Cynilion Cenedlaethol a Bondiau Premiwm
- ISAs a PEPs, cyfranddaliadau ac ymddiriedolaethau uned
- bondiau incwm, bondiau cyfalaf neu Fondiau Incwm Gwarantedig i Bensiynwyr Cynilion Cenedlaethol (a elwir hefyd yn 'fondiau pensiynwyr' a 'bondiau 'granny'), ac
- unrhyw eiddo a thir rydych yn berchen arno, heblaw am y lle rydych yn byw.

Byddwn yn ychwanegu £1 at ffigwr eich incwm wythnosol am bob £500 neu ran o £500 dros £10,000 sydd gennych mewn cynilion. Enghraifft: Os oes gennych £11,000 o gynilion, mae hyn £1,000 dros y terfyn o £10,000. Gan fod £1,000 yn ddwywaith £500, byddwn yn ychwanegu £2 at ffigwr eich incwm wythnosol.

Os ydych yn drethdalwr hunanasesu

Os ydych yn penderfynu gwneud cais am Gredyd Pensiwn ac rydych yn drethdalwr hunanasesu, dywedwch wrthym faint o **Dreth Incwm** y byddwch yn ei dalu neu'n disgwyl i'w dalu, am y flwyddyn dreth gyfredol. Rydym angen gwybod hyn oherwydd bod Credyd Pensiwn yn cymryd i ystyriaeth eich incwm net ar ôl treth, yn cynnwys unrhyw dreth ar eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Mae dweud wrthym am eich treth yn ein helpu i sicrhau eich bod yn cael y swm cywir o Gredyd Pensiwn a gallai hyd yn oed olygu eich bod yn cael mwy.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am **Dreth Incwm** yn **www.hmrc.gov.uk** neu drwy ffonio'r swyddfa dreth. Mae'r rhif yn y llyfr ffôn o dan HM Revenue & Customs.

Mae'r siartiau canlynol yn dangos a ydych yn debygol o gael Credyd Pensiwn.

I ddefnyddio'r siartiau, mae angen i chi:

- cyfrifo eich incwm wythnosol ar ôl treth
- ychwanegu at ei gilydd eich cynilion a'ch buddsoddiadau
- dod o hyd i'r siart cywir ar gyfer eich amgylchiadau - tudalen 11 ar gyfer y bobl hynny sydd o dan 65 oed neu dudalen 12 ar gyfer y bobl hynny sydd dros 65 oed.
- dod o hyd i'r siart cywir ar gyfer eich statws - sengl (tudalennau 11-12) neu yn un o gwpl (tudalennau 11-12)
- dod o hyd i'ch incwm ar hyd y gwaelod
- dod o hyd i gyfanswm eich cynilion a'ch buddsoddiadau i lawr yr ochr, a
- canfod ble mae'r ddwy linell sy'n uno'r ffigurau hyn yn cwrdd ar y siart.

Os yw'ch incwm a'ch cynilion wythnosol yn cwrdd y tu mewn i'r maes sydd wedi'i lliwio, efallai y cewch Credyd Pensiwn. Os byddant yn cwrdd y tu allan i'r maes sydd wedi'i lliwio, rydych yn llai tebygol o gael Credyd Pensiwn. Hyd yn oed os yw'r siart yn dweud eich bod yn llai tebygol o gael Credyd Pensiwn, mae'n dal yn werth i chi gysylltu â ni i gael gwybod p'un a ddylech wneud cais.

Dim ond canllaw yw'r siartiau hyn ac nid ydynt yn cwmpasu pob sefyllfa. Os ydych yn ofalwr, neu os oes gennych anabledd difrifol neu gostau tai ychwanegol fel morgais, dylech gysylltu â ni i weld a allech gael Credyd Pensiwn.

Sut y gallaf gael gwybod beth y gallwn ei gael?

I gael syniad o faint o Credyd Pensiwn y gallech ei gael, ewch i [**www.direct.gov.uk/credydpensiwn**](http://www.direct.gov.uk/credydpensiwn)

Dyma enghraifft o sut mae'r siartiau'n gweithio.

Mae'r enghraifft hon yn tybio eich bod yn berson sengl o dan 65 oed sydd â:

- Pensiwn y Wladwriaeth a phensiwn preifat sy'n dod i gyfanswm o £110 yr wythnos, a
- cynilion o £12,000.

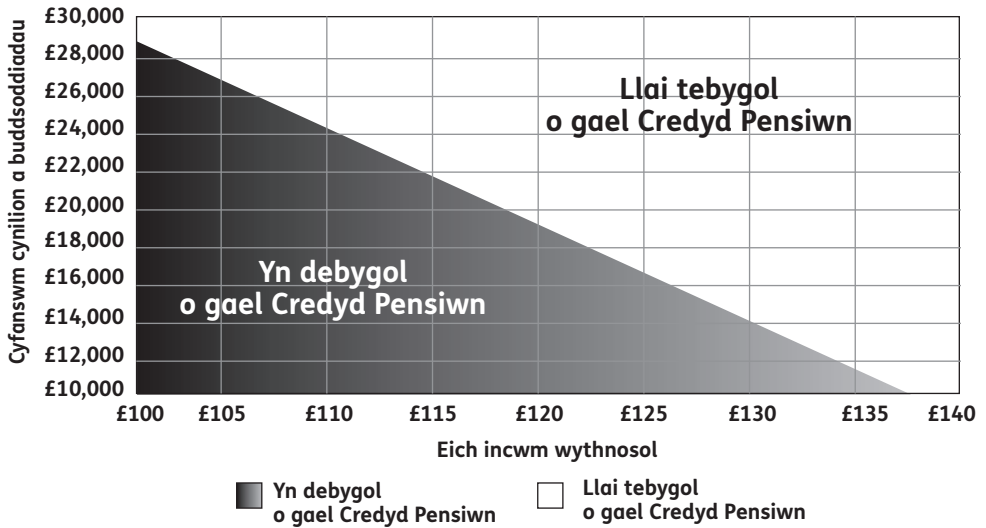
Bydd angen i chi:

- edrych am £110 ar hyd y gwaelod
- edrych am £12,000 i lawr yr ochr, a
- canfod ble mae'r ddwy linell sy'n uno'r ffigurau hyn yn cwrdd ar y siart.

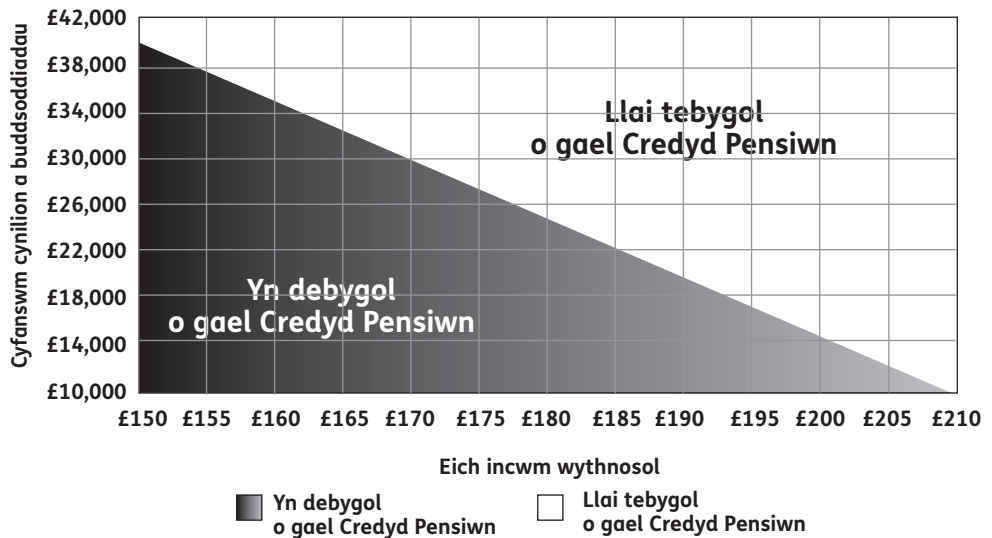
Mae'r llinellau hyn yn cwrdd y tu mewn i'r maes sydd wedi'i lliwio, felly byddwch yn debygol o gael Credyd Pensiwn.

Siartiau ar gyfer pobl o dan 65 oed

Person sengl

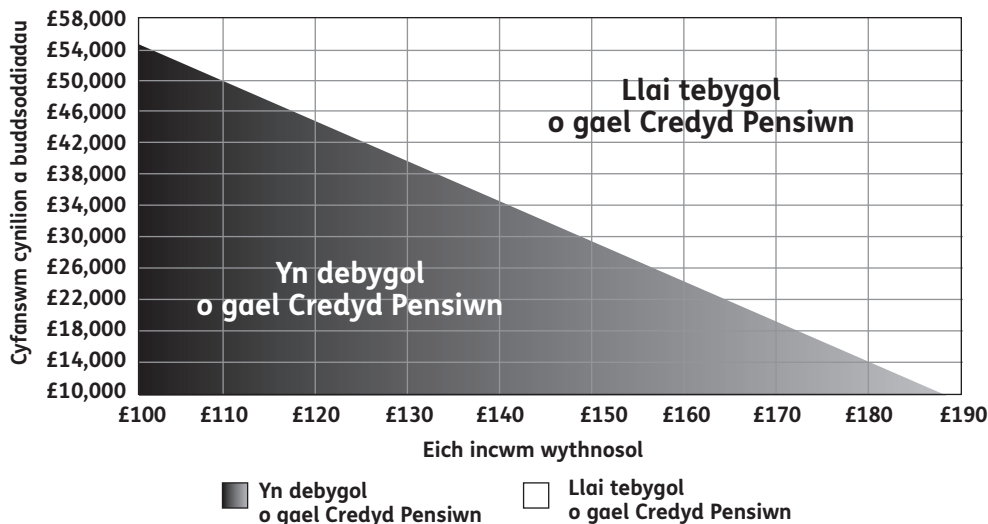

Cwpl

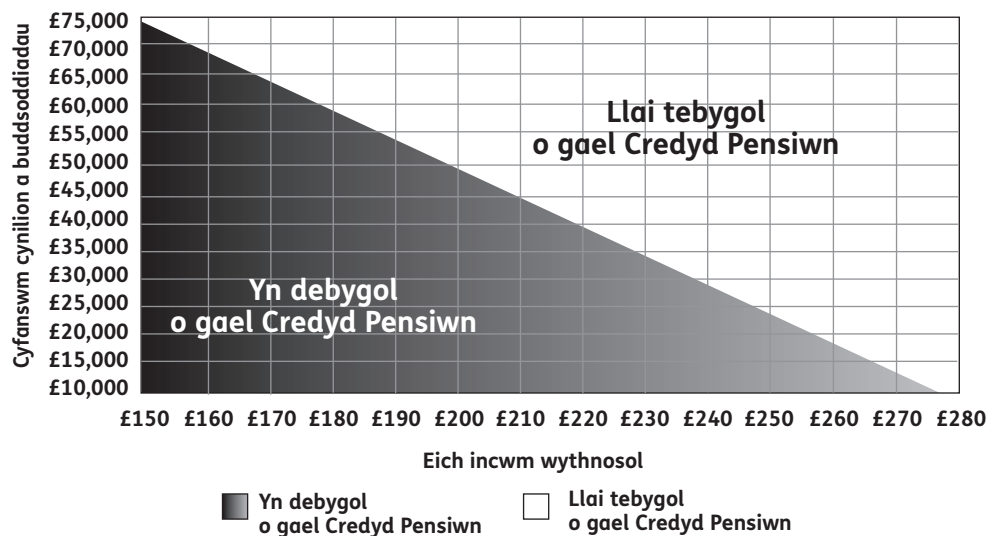

Siartiau ar gyfer pobl sy'n 65 oed a throsodd

Person sengl

Cwpl

Cyfrifo Credyd Pensiwn - enghreifftiau

Mae'r enghreifftiau hyn yn dangos faint o Gredyd Pensiwn y gallai gwahanol bobl ei gael. Y cyfraddau a ddefnyddir yn yr enghreifftiau yw:

Swm safonol*	Person sengl	£137.35
	Cwpl	£209.70
Man cychwyn Credyd Cynilion	Person sengl	£103.15
	Cwpl	£164.55
Credyd Cynilion	Person sengl - hyd at	£20.52
	Cwpl - hyd at	£27.09

* Gallai'r symiau hyn fod yn uwch ar gyfer pobl sy'n ofalwyr, pobl sydd ag anabledd difrifol neu sydd â chostau tai penodol fel taliadau llog ar forgais.

Enghraifft 1

Mae Jackie yn 62 oed ac yn berchen ar ei thŷ ei hun. Mae'n cael Pensiwn y Wladwriaeth o £106.50 (mae hyn yn cynnwys Pensiwn ychwanegol y Wladwriaeth o £4.35) yr wythnos ac nid oes ganddi unrhyw incwm arall. Mae ganddi gynilion o £5,000.

Caiff Jackie Gredyd Gwarantedig o £30.85 yr wythnos, gan ddod â chyfanswm ei hincwm wythnosol i £137.35. Rydym yn anwybyddu ei chynilion o £5,000 gan eu bod yn is na £10,000.

Gan fod Jackie yn 62 oed dim ond Credyd Gwarantedig y gall ei gael. Pan fydd yn 65 oed gall gael Credyd Cynilion hefyd.

Gan fod Jackie yn cael Credyd Gwarantedig bydd yn cael Budd-dal Treth Cyngor llawn, a chymorth â phethau eraill fel ffioedd deintydd.

Enghraifft 2

Mae Mary a Frank yn 75 oed ac mae ganddynt gyfanswm incwm o £218.90 yr wythnos, fel a ganlyn:

- Pensiwn sylfaenol y Wladwriaeth (Mary) £102.15
- Pensiwn sylfaenol y Wladwriaeth (Frank) £61.20
- Pensiwn personol (Mary) £51.55
- Cynilion o £12,000 (rydym yn cyfrif £1 o incwm am bob £500 o gynilion sydd ganddynt dros £10,000, felly ar gyfer £12,000 mae'n adio i fyny i £4) £4

Gan fod incwm Mary a Frank dros £209.70 ni allant gael Credyd Gwarantedig ond mae ganddynt hawl i £23.41 mewn Credyd Cynilion.

Bydd Mary a Frank yn cael Credyd Pensiwn o £23.41 yr wythnos, sy'n dod â chyfanswm eu hincwm wythnosol i £242.31.

Enghraifft 3

Mae Jack yn 63 oed ac wedi rhoi'r gorau i weithio'n llawn amser ers wyth mis. Mae'n byw ar ei ben ei hun yn ei gartref ei hun ac yn ennill £85 yr wythnos o swydd ran-amser.

Rydym ond yn cyfrif £80 fel incwm at ddibenion Credyd Pensiwn, gan ein bod yn anwybyddu £5 o enillion Jack. Nid oes gan Jack unrhyw incwm na chynilion eraill.

Caiff Jack Gredyd Gwarantedig o £57.35 yr wythnos, sy'n dod â chyfanswm ei incwm wythnosol i £142.35.

Ni all Jack gael Credyd Cynilion gan ei fod ond yn 63 oed, ond gallai fod ganddo hawl i Gredyd Cynilion pan fydd yn 65 oed.

Enghraifft 4

Mae Mavis yn 75 oed, mae'n byw ar ei phen ei hun ac mae ganddi anabledd difrifol. Mae ganddi gynilion o £9,000 ac mae'n cael £175.75 yr wythnos, wedi'i wneud i fyny o:

- Pensiwn Sylfaenol y Wladwriaeth £102.15
- Lwfans Gweini £73.60

Ni chaiff cynilion Mavis eu cyfrif gan eu bod yn llai na £10,000 ac rydym hefyd yn anwybyddu ei Lwfans Gweini wrth gyfrifo ei Chredyd Pensiwn.

Felly, caiff Mavis Gredyd Pensiwn o £90.50 yr wythnos (mae hyn yn cynnwys £55.30 ychwanegol yr wythnos gan fod ganddi anabledd difrifol). Daw hyn â chyfanswm ei hincwm wythnosol i £266.25. Ni all Mavis gael Credyd Cynilion gan fod ei hincwm cymhwyso (£102.15) yn is na man cychwyn y Credyd Cynilion, sef £103.15 i berson sengl.

Nid yw ei Lwfans Gweini yn cyfrif fel incwm cymhwyso tuag at Gredyd Cynilion.

Enghraifft 5

Roedd Denis yn 60 oed ar 4ydd Chwefror 2011. Ar hyn o bryd mae'n cael Cymhorthdal Incwm o £67.50 yr wythnos a dim incwm arall. Bydd yn parhau i gael Cymhorthdal Incwm tan iddo gyrraedd yr isafswm oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn ar 6 Tachwedd 2011 pan fydd yn 60 mlynedd a 9 mis oed. Pan mae'n gwneud cais am Gredyd Pensiwn bydd cyfanswm ei incwm wythnosol yn mynd i fyny i £137.35 os bydd ei amgylchiadau yn aros yr un fath.

Sut rydych yn talu fy arian?

Fel arfer rydym yn talu Credyd Pensiwn yn uniongyrchol i mewn i gyfrif gan ddefnyddio system a elwir yn Daliad Uniongyrchol. Gallwch ddefnyddio cyfrif gyda banc, cymdeithas adeiladu neu ddarparwr cyfrif arall.

Os nad oes gennych gyfrif banc, efallai bydd unrhyw fanc, cymdeithas adeiladu neu ddarparwr cyfrif arall yn gallu eich helpu i agor cyfrif. Cofiwch ofyn a fydd y cyfrif yn caniatáu i chi gael eich arian o swyddfa'r post, os yw hyn yn fwy cyfleus i chi.

Os ydych wedi cael anawsterau i agor cyfrif yn y gorffennol neu os ydych yn poeni am fynd i orddrafft, gallech ofyn am gael agor cyfrif banc sylfaenol. Mae'r rhain ar gael o bob prif fanc ac maent yn cynnig gwasanaethau bancio am ddim heb orddrafft. Gallwch ddefnyddio'r cyfrif hwn i dalu arian i mewn, talu biliau'n awtomatig (drwy Ddebyd Uniongyrchol) ac i godi arian parod. Mae llawer o gyfrifon banc sylfaenol hefyd yn caniatáu i chi godi arian parod o swyddfeydd post.

Sut rydw i'n trefnu Taliad Uniongyrchol?

Pan fyddwch yn gwneud cais am Gredyd Pensiwn, dywedwch wrthym yr hoffech gael eich talu drwy Daliad Uniongyrchol. Bydd angen i chi roi manylion eich cyfrif a'ch rhif Yswiriant Gwladol (YG) i ni.

I gael gwybod mwy am Daliad Uniongyrchol, ffoniwch Y Gwasanaeth Pensiwn. Gweler tudalen 19 am fanylion am sut i gysylltu â ni.

Sut rydw i'n gwneud cais am Gredyd Pensiwn?

Os ydych yn cael budd-dal gan:

- Canolfan Byd Gwaith
- Gwasanaeth Pensiwn
- Gwasanaeth Pensiwn Anabledd a Gofalwyr

Byddwn yn ysgrifennu atoch pan rydych yn yn agosáu at oedran cymhwyso Credyd Pensiwn neu eich oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Bydd y llythyr yn dweud wrthyhych beth rydych angen ei wneud nesaf.

I unrhywun arall y ffordd hawsaf yw gwneud cais dros y ffôn. Gallwch ein ffonio ar:

- **0800 99 1234**, neu
- Ffôn testun ar **0800 169 0133** os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw.

Mae'r llinellau ar agor rhwng 8am ac 8pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.

Os yw gwneud cais dros y ffôn yn anodd i chi, gallwn, mewn rhai amgylchiadau, drefnu i rywun ymweld â chi.

Pan fyddwch yn ein ffonio, byddwn yn gofyn am y wybodaeth isod, felly bydd angen i chi ei chael yn barod. Peidiwch ag oedi cyn gwneud cais, hyd yn oed os nad oes gennych bopeth a restrir yma. Os rydym angen, gallwn drefnu eich ffonio yn ôl ar amser sy'n gyfleus i chi.

Bydd angen y wybodaeth ganlynol arnom, i chi a'ch partner (os oes gennych un).

- eich rhif Yswiriant Gwladol (YG). Mae ar slipiau cyflog, papurau treth a llythyrau gan yr Adran Gwaith a Phensiynau. Peidiwch â phoeni os na allwch ddod o hyd iddo – gallwch wneud cais o hyd.
- eich incwm, er enghraifft, manylion unrhyw bensiwn a gewch gan gyn-gyflogwr neu gynllun pensiwn personol, a pha mor aml y caiff ei dalu.
- cyfanswm eich cynilion a'ch buddsoddiadau (gweler y rhestr ar dudalen 8). Byddwn yn gofyn i chi am y balans mwyaf diweddar mewn unrhyw gyfrif banc neu gyfrif

cynilo - yn ogystal â manylion unrhyw fuddsoddiadau, fel cyfranddaliadau, bondiau premiwm neu dystysgrifau ymddiriedolaeth uned, a

- eich costau tai, fel llog morgais, costau gwasanaeth neu rent tir.

Byddwn yn cymryd eich manylion a gadael i chi wybod beth fydd yn digwydd nesaf.

Os byddai'n well gennych, gall ffrind neu aelod o'r teulu ffonio ni ar eich rhan.

Gallwch hefyd wneud cais drwy lenwi ffurflen y gallwch ei hargraffu o'n gwefan yn **www.direct.gov.uk/credydpensiwn**

Beth os nad wyf yn siarad Cymraeg neu Saesneg?

Gallwn gael cyfieithydd i'ch helpu i wneud cais. Ffoniwch ni ar **0800 99 1234**.

Bydd ymgynghorydd a chyfieithydd yn eich ffonio yn ôl.

Mae'r llinellau ar agor rhwng 8am ac 8pm o ddydd Llun i ddydd Gwener.

Ble gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Am ymholiadau cyffredinol am bensiynau, cysylltwch â'r Gwasanaeth Pensiwn.

- Ffôn: **0845 60 60 265**; neu **0845 60 60 275** os ydych yn siarad Cymraeg ac yn byw yng Nghymru.
- Ffôn testun: **0845 60 60 295** (Cymraeg) neu **0845 60 60 285** (Saesneg).
- Gwefan: **www.direct.gov.uk/credydpensiwn**

Mae'r llinellau ar agor rhwng 8am ac 8pm, o ddydd Llun i ddydd Gwener. Os nad Cymraeg neu Saesneg yw eich iaith gyntaf, gallwch ddefnyddio eich cyfieithydd eich hun neu un a ddarperir gennym ni.

Mae ein llinellau ffôn yn llai prysur yn y prynhawn a thuag at ddiwedd yr wythnos felly efallai y bydd yn well gennych ffonio bryd hynny. Mae'n bosibl y byddwn yn recordio galwadau i'n helpu i ddarparu gwasanaeth cywir a chyson, ac am resymau hyfforddiant a diogelwch.

Os hoffech gael rhagor o wybodaeth, beth am ddarllen y Canllaw i Bensiynwyr? Mae'n daflen am ddim gan y llywodraeth ac mae'n egluro'r help a'r budd-daliadau y gallwch eu cael.

I gael eich copi am ddim ffoniwch 0845 7 31 32 33.

Mae gennym ganllaw gwahanol ar gyfer pob gwlad: Cymru, Lloegr a'r Alban.

Gallwch hefyd gael rhagor o wybodaeth gan Age Concern drwy:

- ffonio **0800 00 9966**, neu
- cysylltu â'ch swyddfa leol – mae'r manylion yn y llyfr ffôn.

Cost galwadau

Roedd y costau'n gywir ar y dyddiad ar gefn y daflen hon.

Mae galwadau i rifau **0800** am ddim o linellau daear BT ond efallai y bydd yn rhaid i chi dalu os byddwch yn defnyddio cwmni ffôn arall, ffôn symudol, neu os byddwch yn ffonio o dramor.

Ni ddylai galwadau i rifau **0845** o linellau daear BT gostio mwy na 9c y funud a 12c am sefydlu'r alwad. Efallai y bydd yn rhaid i chi dalu mwy os byddwch yn defnyddio cwmni ffôn arall, ffôn symudol, neu os byddwch yn ffonio o dramor.

Ni ddylai galwadau i rifau **0870** o linellau daear BT gostio mwy nag 7c y funud a 12c am sefydlu'r alwad. Efallai y bydd yn rhaid i chi dalu mwy os byddwch yn defnyddio cwmni ffôn arall, ffôn symudol, neu os byddwch yn ffonio o dramor.

Gall galwadau o ffonau symudol gostio hyd at 40c y funud, felly holwch eich darparwr gwasanaeth am gost galwadau.

Gallwch ofyn i'n cysylltydd eich ffonio yn ôl – rhowch eich rhif ffôn iddynt.

Ffonau testun – os ydych yn cael anhawster gyda'ch lleferydd neu'ch clyw

Mae ein rhifau ffôn testun ar gyfer pobl na allant siarad na chlywed yn glir. Os nad oes gennych ffôn testun, gallech holi a oes gan eich llyfrgell neu Ganolfan Cyngor ar Bopeth un. Nid yw ffonau testun yn derbyn negeseuon testun o ffonau symudol.

Eich oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn os cawsoch eich geni ar neu ar ôl 6 Tachwedd 1950, hyd at ac yn cynnwys 6 Tachwedd 1951.	
Eich dyddiad geni	Y dyddiad y byddwch yn cyrraedd yr oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn
6 Tachwedd 1950 i 5 Rhagfyr 1950	6 Gorffennaf 2011
6 Rhagfyr 1950 i 5 Ionawr 1951	6 Medi 2011
6 Ionawr 1951 i 5 Chwefror 1951	6 Tachwedd 2011
6 Chwefror 1951 i 5 Mawrth 1951	6 Ionawr 2012
6 Mawrth 1951 i 5 Ebrill 1951	6 Mawrth 2012
6 Ebrill 1951 i 5 Mai 1951	6 Mai 2012
6 Mai 1951 i 5 Mehefin 1951	6 Gorffennaf 2012
6 Mehefin 1951 i 5 Gorffennaf 1951	6 Medi 2012
6 Gorffennaf 1951 i 5 Awst 1951	6 Tachwedd 2012
6 Awst 1951 i 5 Medi 1951	6 Ionawr 2013
6 Medi 1951 i 5 Hydref 1951	6 Mawrth 2013
6 Hydref 1951 i 5 Tachwedd 1951	6 Mai 2013

Eich oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn os cawsoch eich geni ar neu ar ôl 6 Tachwedd 1951, hyd at ac yn cynnwys 5 Chwefror 1953.	
Eich dyddiad geni	Y dyddiad y byddwch yn cyrraedd yr oedran cymhwyso ar gyfer Credyd Pensiwn
6 Tachwedd 1951 i 5 Rhagfyr 1951	6 Gorffennaf 2013
6 Rhagfyr 1951 i 5 Ionawr 1952	6 Medi 2013
6 Ionawr 1952 i 5 Chwefror 1952	6 Tachwedd 2013
6 Chwefror 1952 i 5 Mawrth 1952	6 Ionawr 2014
6 Mawrth 1952 i 5 Ebrill 1952	6 Mawrth 2014
6 Ebrill 1952 i 5 Mai 1952	6 Mai 2014
6 Mai 1952 i 5 Mehefin 1952	6 Gorffennaf 2014
6 Mehefin 1952 i 5 Gorffennaf 1952	6 Medi 2014
6 Gorffennaf 1952 i 5 Awst 1952	6 Tachwedd 2014
6 Awst 1952 i 5 Medi 1952	6 Ionawr 2015
6 Medi 1952 i 5 Hydref 1952	6 Mawrth 2015
6 Hydref 1952 i 5 Tachwedd 1952	6 Mai 2015
6 Tachwedd 1952 i 5 Rhagfyr 1952	6 Gorffennaf 2015
6 Rhagfyr 1952 i 5 Ionawr 1953	6 Medi 2015
6 Ionawr 1953 i 5 Chwefror 1953	6 Tachwedd 2015

Nodiadau

Gwybodaeth bwysig am y daflen hon

Canllaw yn unig yw'r daflen hon ac nid yw'n cwmpasu'r holl amgylchiadau a all godi. Rydym wedi gwneud ein gorau i sicrhau bod y daflen yn gywir ym mis Awst 2011. Mae'n bosibl bod rhywfaint o'r wybodaeth wedi'i gorsymleiddio neu y daw'n anghywir dros amser, er enghraifft oherwydd newidiadau i'r gyfraith. Rydym yn argymhell eich bod yn cael cyngor annibynnol cyn gwneud penderfyniadau ariannol ar sail y daflen hon.

Mae'r daflen ar gael yn Saesneg ac mewn fformatau eraill:

ffoniwch 0845 7 31 32 33.

Os na allwch siarad na chlywed yn glir, gallwch archebu eich taflenni o'n gwasanaeth ffôn testun ar **0845 604 0210**.

Gallwch hefyd weld y daflen hon ar y rhyngrwyd yn

www.direct.gov.uk/tpsleaflets

Rydym bob amser yn chwilio am ffyrdd o wella'r wybodaeth a roddwn, felly byddem yn croesawu unrhyw sylwadau ac awgrymiadau sydd gennych. Anfonwch hwy atom yn: **leaflet.feedback@dwp.gsi.gov.uk**

Fodd bynnag, ni allwn ateb unrhyw gwestiynau am fudd-daliadau o'r cyfeiriad hwn.

ISBN: 978-1-84947-631-7

(h) Hawlfraint y Goron

Gallwch ail-ddefnyddio'r wybodaeth hon (ac eithrio logos) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw ffurf neu gyfrwng, o dan dermau Trwydded Agored y Llywodraeth. I edrych ar y drwydded hon ewch i <http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/>

Mae'r daflen hon hefyd ar gael ar ein gwefan yn www.direct.gov.uk/tpsleaflets

Cynhyrchwyd gan Y Gwasanaeth Pensiwn, rhan o'r Adran

Gwaith a Phensiynau

Argraffwyd yn y DU. PC1LW Awst 2011.